

Polisi Gwrth Fwlio

Cyflwyniad

Mae gan bob disgybl yr hawl i deimlo'n hapus, yn ddiogel ac yn gynwysedig, a'r hawl i weithio mewn awyrgylch heb deimlo bygythiad nac ofn. Yr ydym, yn Ysgol Cwm y glo, yn cydnabod effaith andwyol bwlio ar hunan werth a hunan hyder person ac, o ganlyniad, ar ei allu i ddysgu'n effeithiol.

Y mae perthynas rhwng cyrhaeddiad addysgol, presenoldeb a bodlondeb emosiynol plant a phobl ifanc yn gynyddol gael ei chydabod. Rhoddir cryn bwyslais ar sicrhau bod disgyblion yn teimlo'n ddiogel y yr ysgol am resymau addysgol yn ogystal a moesol.

Bydd cymuned yr ysgol yn hybu awyrgylch gwrth fwlio. Mae bwlio, o unrhyw fath, yn annerbyniol a bydd unrhyw un sydd yn dioddef bwlio yn derbyn cefnogaeth lawn.

Nod

Sicrhau nad oes yr un plentyn yn amharu mewn unrhyw ffordd ar hapusrwydd a datblygiad addysgiadol unrhyw blentyn arall o fewn yr ysgol, drwy greu awyrgylch ddiogel a hapus i'r holl ddisgyblion, ym mhob sefyllfa yn ystod eu gweithgareddau ysgol.

Creu awyrgylch lle mae bwlio o unrhyw fath yn annerbyniol. Petai achos o fwlio'n digwydd dylai'r plant fedru dweud, a bod yn hyderus yr ymdrinnir a'r mater yn ddiymdroi ac yn effeithiol. Cymell unrhyw un sydd yn ymwybodol bod bwlio yn digwydd, i ddweud wrth y staff.

Argyhoeddi rhieni bod lles y plant yn flaenoriaeth a'u bod yn cael eu haddysgu mewn awyrgylch ddiogel a chydweithio gyda hwy i atal bwlio.

Amcanion

Bydd yr ysgol yn:

- Gweithredu'n rhagweithiol yn yr ymgyrch i atal bwlio (gweler Atodiad)
- Gweithredu polisi gwrth-fwlio ysgol gyfan, sydd yn gyfarwydd i holl staff yr ysgol, i'r disgyblion, rhieni a Llywodraethwyr.
- Creu awyrgylch ac ethos lle mae bwlio'n annerbyniol a chymell disgyblion i adrodd ar unrhyw achos o fwlio, gan argyhoeddi dioddefwyr y bydd yr ysgol yn gweithredu i'w cadw'n ddiogel.
- Codi ymwybyddiaeth staff, disgyblion a rhieni o beth yw bwlio, o arwyddion a symptomau bwlio ac o'r camau priodol i'w dilyn mewn achos o fwlio neu gyhuddiad o fwlio (gweler atodiad).
- Hybu hunan-barch pob plentyn a pharch at gyfoedion ac oedolion.
- Gweithio mewn partneriaeth a rhieni er mwyn sicrhau gweithredu effeithiol pe cyfyd achos o fwlio neu gyhuddiad o fwlio.
- Codi hyder a ffydd y plant a'r rhieni yn nulliau'r ysgol o ymdrin a bwlio.

CanllawiauDiffinio Bwlio

Ymddygiad ymosodol neu sarhaus gan unigolyn neu grŵp, sy'n aml yn cael ei ailadrodd dros gyfnod sy'n creu dolur neu niwed yn fwriadol. Mae ymchwil yn dangos y gall bwlio gael effaith ddinistriol ar fywydau pobl ifanc. I rai, gall greu effeithiau tymor hir sy'n achosi gofid a niwed i ddatblygiad cymdeithasol ac emosiynol.

Mathau o fwlio

Mae sawl math o fwlio. Er mwyn monitro lefelau a natur bwlio ar draws yr Awdurdod fe fydd Gwasanaeth Disgyblion a chynhwysiad yr Adran Addysg yn categoreiddio bwlio. Fel all bwlio fod yn un neu gymysgedd o'r categorïau isod:

Corfforol – taro, cicio, dwyn, cuddio eiddo, trais rhywiol ac aflonyddwch.

Geiriol (llafar) – galw enwau, sarhau, bychanu

Emosiynol – cychwyn sibrydion di-sail, peidio a siarad a rhywun, eithrio o grwpiau.

Yn ogystal a'r categorïau cyffredinol uchod y mae'r ysgol yn monitro lefelau o fwlio yn y categorïau penodol isod:

Technolegol – anfon negeseuon maleisus drwy e-bost, sefydlu blog maleisus ei natur neu ddanfôn testun neu neges faleisus ar ffon.

Hiliol – gall fod yn fwlio corfforol, geiriol neu emosiynol ar sail hil.

Arall – bwlio ar sail anabled corfforol neu feddyliol, nodweddion iechyd neu unrhyw nodwedd y gellir ei diffinio yn eglur

Homoffobaidd – gall fod yn fwlio corfforol, geiriol neu emosiynol ar sail rhywioldeb honedig neu beidio, (mwy addas i'r Uwchradd).

Gall achosion difrifol o fwlio, e.e. aflonyddu neu drais rhywiol arwain at gyfeiriad at Dim Amddiffyn Plant y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Atal Bwlio

Bydd yr ysgol yn ceisio gweithredu'n rhagweithiol yn yr ymgyrch i atal bwlio, drwy ddilyn y canllawiau a ganlyn:

Trafodir bwlio ar sawl lefel drwy'r ysgol

Ysgol gyfan – gwasanaethau, Cyngor Ysgol, rheolau dosbarth, cyflwyniadau dramatig

Dosbarth – ABC, Amser Cylch, blwch cyfrinachol. Hybir cydweithredu mewn gwersi drwy weithgareddau pâr/grŵp.

Unigol – cefnogaeth ychwanegol i ddisgyblion syn yn, neu wedi, cael eu bwlio

Anogir disgyblion i siarad gydag aelodau staff am achosion o fwlio y maent hwy neu eraill yn ei ddioddef. Bydd y staff yn ymateb yn bositif ac yn sicrhau'r dioddefwr fod y gwyn yn cael ei chymryd o ddifrif ac y gweithredir arni.

Bydd y staff yn sensitif i arwyddion o fwlio, gan ystyried y gall y bwli ymddwyn yn y tymor byr neu hir, yn eiriol, yn ystumiol neu'n gorfforol, yn slei neu'n amlwg.

Sicrheir goruchwyliaeth ofalus bob amser, yn enwedig mewn ardaloedd ac ar amseroedd lle gall bwlio ddigwydd. Sicrheir presenoldeb cyfeillgar ac anffurfiol wrth oruchwyllo ar y buarth.

Anogir rhieni i hysbysu'r ysgol yn syth os tybient fod eu plentyn yn dioddef o fwlio. Yn yr un modd, anogir rhieni i hysbysu'r ysgol os ydynt yn amau bod eu plentyn hwy yn bwlio eraill. Mae cydweithrediad rhwng yr ysgol a'r cartref yn bwysig.

Ymateb i Achos o Fwlio

Os tybir bod plentyn yn cael ei fwlio, dylid tynnu sylw'r Pennaeth i'r mater yn syth a chofnodi'r ddigwyddiad/cyhuddiad.

Bydd achosion neu gyhuddiadau o fwlio yn cael eu hymchwilio'n syth a gwneir pob ymdrech i roi terfyn ar y bwlio rhag blaen ac i sicrhau diogelwch y dioddefwr.

Bydd yr ysgol yn ymateb mewn modd sydd yn gyfatebol i ddifrifoldeb y digwyddiad/cyhuddiad.

Mewn rhai achosion mwy difrifol, ymgynghorir a chadeirydd y Llywodraethwyr, Llywodraethwr dynodedig Amddiffyn Plant a/neu'r Corff cyfan, gan weithredu ar eu hargymhellion. Mewn achosion difrifol gwahoddir y swyddog lles i drafod y sefyllfa a gweithredu arno.

Ymdrinnir yn sensitif a'r dioddefwr. Gwrandewir yn ofalus ar yr hyn y mae'n ei ddweud, cynigir cysur a chyngor a cheisir addysgu strategaethau iddo i'w defnyddio mewn sefyllfaoedd o fwlio. Fe'i sicrheir ei fod wedi gwneud y peth iawn wrth ddweud ac nad arno ef mae y bai am ymddygiad y bwli.

Ymdrinnir a'r bwli mewn modd sensitif a chadarnhaol. Rhoddir ar ddeall iddo ei fod wedi ymddwyn mewn modd annerbyniol ac anogir ef i newid ei ymddygiad. Trafodir y rheolau y mae wedi'u torri a cheisir codi ei ymwybyddiaeth o sefyllfa'r dioddefwr. Gellir gofyn i'r bwli ymddiheuro ac ymdrechir i gymodi'r disgyblion, os yn bosibl.

Penderfynir ar gosb i'r bwli, gan esbonio pam y'i rhoddir.

Wedi'r digwyddiad, bydd y sefyllfa'n cael ei monitro i sicrhau nad yw'r bwlio'n ailgychwyn.

Mewn amgylchiadau difrifol, rhaid ystyried gwahardd neu ddiarddel y bwli.

Cefnogaeth gan yr Awdurdod Addysg Lleol

Y Gwasanaeth Lles

Mae'r gwasanaeth Lles wedi ymrwymo i sicrhau fod pob plentyn yn cael cyfle i dderbyn addysg mewn awyrgylch sydd yn ddiogel ac yn rhydd o unrhyw fath o fwlio, bygythiad neu aflonyddiad.

Pan yn briodol, bydd y Gwasanaeth Lles yn ymwneud ag achosion unigol gan anelu i ddatrys y sefyllfa sy'n peoni'r person ifanc trwy:

Sicrhau bod ysgolion yn cadw ar unrhyw bolisi perthnasol

Adnabod ffactorau sy'n gefndirol i'r bwlio

Weithredu fel cyfryngwr annibynnol

Gefnogi pobl ifanc sy'n cael eu bwlio

Ddarparu cyngor arbenigol i ysgolion, rhieni a disgybl

Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad

Y mae athrawon cynradd ar gael i ymweld ag ysgolion i drafod achosion penodol efo penaethiaid/athrawon dosbarth/disgyblion.

Y mae'r gwasanaeth yn cyfeirio at fwlio yn ystod Hyfforddiant Mewn Swydd gyda chymorthyddion ac athrawon er mwyn trafod:

Pam fod plant yn bwlio

Adnabod yr arwyddion fod plant yn cael eu bwlio

Seicolegydd Addysg

Y mae gwasanaeth cwnsela ar gael gan y Seicolegwyr Addysg. Gall cwnselydd gynorthwyo dioddefwr neu fwli i ystyried ffyrdd iachach o ffurfio cysylltiadau ac i edrych ar faterion yn ymwneud a dichter a goddefoldeb. Gellir hefyd ymdrin a diffyg hunan-dyb, ymddiriedaeth a hyder. Gall cwnsel fod yn ddefnyddiol i sefydlu patrymau meddwl mwy cadarnhaol ac i ymchwilio i ambell i gred afiach.

Y Cynllun 'Ysgolion Iach'

Mae cynllun Ysgolion Iach Gwynedd yn cael ei reoli mewn partneriaeth gyda Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol Cymru, Cyngor Gwynedd, a'r Bwrdd Iechyd Lleol.

Mae'r cynllun yn galluogi ysgolion i gyfrannu'n bositif tuag at iechyd a lles eu disgyblion, athrawon a'r gymuned ehangach drwy ddatblygu amgylchedd sy'n hyrwyddo iechyd.

Mae 'Ysgolion Iach' yn cyflwyno agweddau iechyd a lles drwy'r Cwricwlwm Cenedlaethol.

Cwricwlwm amgen ac ethos ysgol

Datblygu ar y cysylltiadau sydd yn bodoli eisoes rhwng y cartref, y gymuned ac asiantaethau arbenigol.

Casgliadau

Mae bwlio o unrhyw fath yn annerbyniol yn Ysgol Cwm y Glo ac mae strategaethau pendant yn eu lle i ddelio ag unrhyw achlysur o fwlio a allai godi.

Rhaid gweithredu ar unwaith i achosion neu i gyhuddiadau o fwlio.

Er mor bwysig ydyw i ymateb yn bositif at y dioddefwr, rhaid gochel rhag bod yn or amddiffynol a'i addysgu i ddatblygu strategaethau i'w amddiffyn ei hun rhag cael ei fwlio.

Ni ellir anwybyddu digwyddiadau y tu allan i'r ysgol, gan eu bod yn gallu gorlifo'r ddwy ffordd. Rhaid ymateb yn briodol wrth ystyried difrifoldeb y cyhuddiad/digwyddiad.

Mae cydweithrediad rhwng y cartref a'r ysgol yn bwysig; rhaid argyhoeddi rhieni bod yn ysgol yn barod bob amser i drafod eu pryderon. Os cyfyd achosion pan fydd rhieni'n teimlo nad yw'r ysgol wedi delio'n effeithiol gydag achos o fwlio, gofynnir iddynt ddwyn y mater is sylw'r Pennaeth. Os na all y Pennaeth ddelio a'r mater yn anffurfiol, gall y rhieni ddilyn trefn gwyno ffurfiol yr ysgol.

Mabwysiadwyd gan Lywodraethwyr yr ysgol:

Dyddiad:

Cadeirydd:

Pennaeth: